

Vezető szerkesztő:

Petres Csizmadia Gabriella,
Petres Sándor

Örökös munkatárs: Turczel Lajos

A szerkesztőbizottság elnöke:

Fibi Sándor

Tagok:

Bárczi Zsófia,
Hrbáček Noszek Magdaléna,
Kalácska József,
Klemen Terézia,
Krippel Éva,
Novák Monika,
Pázmány Annamária,
Szokol Dezső

Nyomdai előkészítés:

Rác Éva

Nyomja:

Press Group s.r.o, Banská Bystrica

Kiadja:

a Lilium Aurum Könyvkiadó
és a Katedra Alapítvány

Felelős kiadó:

Hodossy Gyula

Elérhetőség:

Lilium Aurum, s.r.o.
Galantská cesta 658/2F,
929 01 Dunajská Streda
Tel.: 00421 903 724 781
E-mail: katedra@katedra.sk
Honlap: www.katedra.sk

Laprendelés:

marketing@liliumaurum.sk,
00421 903 724 781

KATEDRA

mesacnik
ročnik XXVIII., 1. číslo, september 2020

Vydavateľ:

Lilium Aurum, s.r.o.
Galantská cesta 658/2F
929 01 Dunajská Streda
IČO: 17642183
a Nadácia Katedra
Galantská cesta 658/2F
929 01 Dunajská Streda
IČO: 35591609
ISSN 1335-6445 ■ EV: 611/08
Náklad: 2500 ks

REDAKCIA / SZERKESZTŐSÉGÜNK:

Lilium Aurum, s.r.o.
Galantská cesta 658/2F
929 01 Dunajská Streda
Tel.: 00421 (0)903 724 781Honlap: <http://www.katedra.sk>E-mail: katedra@katedra.sk
katedra.szerkesztoseg@gmail.comMinden jog fenntartva.
Kéziratokat nem örzünk meg
és nem küldünk vissza.BORDÁS SÁNDOR
AZ ÉN VÁROSOM

Az ember életében nagyon sok érzelmi kötődést a gyermekkori élmények határoznak meg. A táj, a színek, a különböző illatok, ízek, történések szinte programszerűen íródnak agyunk memóriagységeibe, majd elmerülnek a sejtelmes tudattalan rétegeibe. Felnőtté válásunk folyamatában jönnek felszínre a pozitív vagy negatív megerősítésektől függően az átélt élmények, különböző illatok, ízek, fények, események hatására, a fontos, illetve kevésbé fontos helyszínek. Egy istentisztelet hangulata, a templomi légkör ünnepélyessége, a vasárnapi ebéd rituáléja, a különböző közösségi történések mind meghatározzák az ember értékeit, melyeket felnőtt korban is keresni fog. Elképzelhető, hogy sokan ezeket az értékeket szülőfalujukban, szülővárosukban találják meg, de az is megtörténhet, hogy a történelem, a sors különböző helyzetei erre nem adnak lehetőséget, és más tájat, országot, várost, falvat vall magáénak az ember, mivel ott találja meg gyermekkori vágyait, történéseit.

Ezzel a helyzettel valahogy így voltam én is. Jugoszláviában születtem, ott nevelkedtem. Édesapám kereskedő volt, egy időben kereskedelmi utazóként dolgozott, így a család gyakran vele tartott. Gyermekként már megfordultam a családdal Belgrádban, Zágrábban, Ljubjanában, sőt pihenni a horvát vagy a szlovén tengerpart vált az utazásaink célpontjává. Az első iskolatászkám megvásárlása nagy élményhez kötött, amikor 1959 nyarán Ljubjanában, egy áruházban mozgólépcsőn kellett felmenni az emeletekre, ahol az iskolatászkát megvásároltuk. Akkor láttam először mozgólépcsőt, nagyon élveztem, Édesanyámék nem tudtak leszedni róla, folyamatosan le-fel „utaztam”.

Gyermekkori utazásaimnak köszönhetően szerettem meg főleg Szlovéniát és a tengerpartján fekvő két csodálatos várost, Portorozst és Pirant. Valójában Piran városából fejlődött ki Portorozs az évszázadok során, a kereskedelemnek és a turizmusnak köszönhetően. Portorozs magyarul Rózsaki-

kötőt jelent, és története évszázadokra nyúlik vissza. A bencések voltak az első szerzetesek, akik meglepedtek a területen. A 12. században, a tágabb régióban már négy kolostort és még több egyházat működtettek. Azok között az egyik legrégebbi volt a Rózsafüzér Szent Mária-templom, ami ott állt az öbölben a 13. századtól. Nevét Sancta Maria Roxe vagy S. Maria delle Rose-ként említik, és 1251-ben már az öböl innen kapta elnevezését: Portus sanctae Mariae de Rosa. A 13. század végén 1201-től 1300-ig tartott, a magyarság szempontjából fontos évszám az 1222-es év, amikor kiadásra került az Aranybulla, melyet II. András magyar király függőpecsétje hitelesített. Az Aranybulla szentesítette a nemesség jogait ezen a vidéken is. Már abban az időben elterjedt a gyógyítási célra használt tömény sós víz és sós iszap jótékony hatása. Az egyik legfontosabb szerepet a gyógyításban a Szent Lőrinc-kolostor játszotta, ahol a bencések reumatikus betegségeket is gyógyítottak tömény sós vízzel és sós iszappal.

Ma Portorozs és Piran egyik legfelkapottabb üdülőközpontja Szlovéniának. A térségre jellemző a polgári gondolkodás és viselkedés, amellyel úton-útfélen találkozunk. A kultúrájukban benne van a nyílt, őszinte, hiteles kommunikáció, a korrektség és a segítőkészség. Párommal 1998 óta évente két-három alkalommal hazajárunk Portorozsba. Sok barátra, ismerősre tettünk szert. Természetesen ehhez a kapcsolattartáshoz kell a nyelvismeret is, amely számomra nem volt gond, hiszen beszélem a nyelvüket, viszont ők nagyon nyitottak az olasz, a német, de az angol nyelv iránt is. A lakosság nagy része szlovén, így a szlovén nyelv dominál inkább a kommunikációban, régebben az olasz nyelv volt a meghatározó.

Amilyen nagy hatással volt rám gyermekkorom mozgólépcsős élménye, olyan csodálatos érzések kerítettek hatalmukba minden egyes alkalommal, amikor Portorozs tengerparti sétányán vagy Piran Tartini terén andalognunk gondtalanul párommal.

Megvalósult
a Magyar Kormány
támogatásávalMINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁGBETHLEN GÁBOR
Alap